Presentasjon Klimasmart landbruk – Østfold
Konferanse Kringlen gård, 6. april 2016

Seniorrådgiver Svein Skøien, FMLA
Charlotte Forsberg, prosjektleder Klima Østfold

Samarbeidet

KLIMASMART LANDBRUK
TID FOR HANDLING

- Klima Østfold skal være et verktøy for kommunene for å gjennomføre klima- og energitiltak. Skal ikke overta kommunenes ansvar for å gjennomføre tiltak og nå klimamålene.
- Etablert i 2012, ny 3 årsperiode fra 2015
- 17 av 18 kommuner deltar, Fylkesmannen og Fylkeskommunen
- En klimakontakt i hver kommune

Finansiering

- FK halvparten – kommunene halvparten. I tillegg skjønnsmidler fra Fylkesmannen. Totalt 1,9 mill.
- Eksterne midler via ulike prosjekter

Klimasmart Landbruk

2014-2016

- Tildelt midler fra LD. 500.000 til et kurs og informasjonsopplegg for landbruket om klimatiltak. Total prosjektramme 700.000
- **Styringsgruppa**: Kalnes vgs, Fylkesmannen i Østfold, Østfold bondelag og Østfold fylkeskommune
- **Prosjektgruppa**: Kalnes vgs,

FMLA, NLR, Østfold bondelag,

Rakkestad kommune,

Moss kommune, Klima Østfold

Målsetting

- Prosjektorganiseringen
- Prosjektets målsetting er å redusere klimagassutslipp og øke lønnsomheten i landbruket gjennom å øke kompetansen blant bønder om energieffektivisering og klimasmart landbruk.
- Lanserer egen hjemmeside under www.klimaostfold.no
  www.Klimasmartlandbruk.no

Aktiviteter i prosjektet

	Aktiviteter 2014-16	Dato	Påmeldte
2014	Klimasmart seminar Inspiria - forvaltningen	27.mar	20
	Energieffektiv traktorkurs Kalnes	31.okt	10
2015	Kveldskurs - Bamsrudlåven	13.jan	60
	Kveldskurs- Kihl gård	29.jan	60
	Energieffektiv traktorkjøring Rakkestad	11.mar	10
	Energieffektiv traktorkjøring Kalnes	12.mar	10
	Klima og landbrukskonferanse, Bedre agronomi	17.mar	50
	Energieffektiv traktorkjøring Fr.stad	24.mar	9
	Studietur til Energigården m Tomb vgs elever	01.jun	18
	Jorddag Kalnes	25.aug	70
	Dreneringsdag Rakkestad	14.okt	90
	Elevdag for agronomi-elever Inspiria	30.okt	50
2015	Unge bønderkurs Landbrukshelg- klima	07.feb	25
	Energieffektiv traktorkjøring, Kalnes	11.mar	10
	Skog- og klimakonferanse	15.mar	50
	Studietur Biogass gård Vestfold/telemark	20.apr	
			542

Erfaringer

- Hvordan få kursdeltakere:
  - Rett tema
  - Riktig tidspunkt
  - Bra markedsføring og distribusjon av invitasjon
  - Klima Østfolds nettverk
- Viktig med samarbeid næringen, offentlig, kommunalt
- God til å kommunisere kunnskap, gode formidlere
- Økonomisk og miljømessig gevinst for bonden

Gode avisartikler er viktig for omdømme og interessen ute i næringen og omdømmebygning

Kroner og miljø spares ved effektivt traktorbruk

Lærte gjerrigkjøri

Jo Poppe regnet med å spare nok penger til en skikkelig ferietur. Om han får tid, er noe helt annet.

AV TERJE ANTONSEN
terje.antonsen@f-b.no Tlf: 901 87 898

Landbruksforvaltningen i Fredrikstad kommune hadde tirsdag invitert bønder fra Fredrikstad og nabokommunene til kurs i «Energidekar gras, å fare over.

- Jeg har nok en dieselutgift på 400-500.000 kroner i året. Av dette går rundt 75 prosent,

> Jeg har nok en dieselutgift på mellom 400.000 og 500.000 kroner i året.
> **JO POPPE**
> **Bonde og kursdeltager**

TUNGT: Rundt fire km med gjødselvogn, så billig som mulig, var en av oppgavene.

Nøkkeldata: Transportutstyr

Klimafokus: Prosjektet Klimasmart Landbruk, her representert ved Bård Kollerud (refleksjakke), fagansvarlig jordbruk i Rakkestad kommune, og Svein Skøien (t.h.) fra landbruksavdelingen hos Fylkesmannen i Østfold, ønsker å få bøndene til å redusere klimagassutslippene. Det kan blant annet Åsmund Langeland (t.v.), rådgiver hos Hedr Landbruksrådgiving, hjelpe dem med.

KLIMASMART LANDBRUK

TID FOR HANDLING

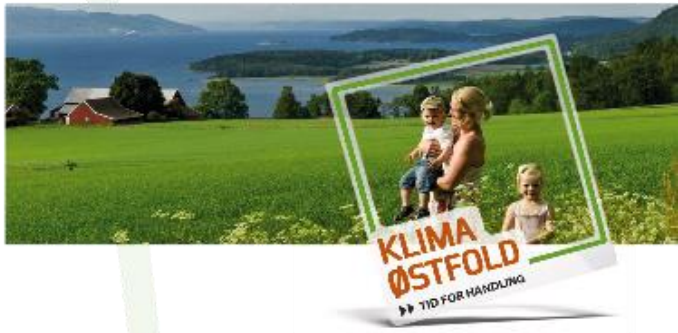
Klimaendring
og skogbruket
Vi ønsker alle med interesse for skog og klima velkommen til en dag hvor vi vil synliggjøre skogens sentrale bidrag i klimautfordringen. Siste nytt fra forskning og praksis vil bli presentert. Meld deg på og bidra til best mulig forvaltning av skogen i et endret klima.
Påmelding innen 10. mars
Sted: Rakkestad (Miranda selskapslokaler, Johs. C Liens gate 2) Tid: 15. mars 2016
KLIMA ØSTFOLD
Fylkesmannen i Østfold
ØSTFOLD FYLKESKOMMUNE
KALNES VIDEREGÅENDE SKOLE
Norsk Landbruksrådgiving
ØSTFOLD BONDELAG

Videre arbeide

- Målet er økt matproduksjon på en bærekraftig måte →Øke klimabevisstheten hos den enkelte bonde
- Rådgiverapparatet er viktig
- Trenger materiell /informasjon som kan distribueres ut på en god måte
- Introduksjon av «Førsteråd klima» – Østfold er med som pilotfylke!

Avslutning av prosjektet 2016

Klimasmart landbruk-konferanse

Lønnsomt landbruk i et skiftende klima

2. juni 2016 0900-1530

Hafslund hovedgård, Sarpsborg

KLIMASMART LANDBRUK
TID FOR HANDLING

KLIMASMART
LANDBRUK
TID FOR HANDLING
Takk for oss!